

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. toukokuuta 2023
(OR. en)

8917/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0144(COD)

POLCOM 76
COEST 289
CODEC 756

EHDOTUS

Lähtetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	2. toukokuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 245 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI Moldovasta tuotaviin tuotteisiin Euroopan unionin ja atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen nojalla sovellettavia kauppaa koskevia myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kaupan vapauttamistoimenpiteistä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 245 final.

Liite: COM(2023) 245 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.5.2023
COM(2023) 245 final

2023/0144 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Moldovasta tuotaviin tuotteisiin Euroopan unionin ja atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen nojalla sovellettavia kauppaa koskevia myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kaupan vapauttamistoimenpiteistä

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Venäjän 24. helmikuuta 2022 lähtien Ukrainassa käymä provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota vaikuttaa edelleen erittäin kielteisesti Moldovan tasavallan, jäljempänä 'Moldova', kykyyn käydä kauppaa muun maailman kanssa. Tämä johtuu erityisesti siitä, että Moldovan vienti perustui kauttakulkuun Ukrainan alueen kautta ja Ukrainan infrastruktuuriin, eivätkä nämä edelleenkaan ole juurikaan käytettävissä. Tässä vaikeassa tilanteessa Moldova on pyytänyt EU:ta luomaan edellytykset sille, että maa voi ohjata EU:hun osan muun maailman kanssa käymästään kaupasta. Tämä syventäisi entisestään sen kauppasuhteita EU:n kanssa ja tukisi sen taloutta. Mahdollisia toimenpiteitä ovat markkinoiden vapauttamisen lisääminen EU:n ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen¹, jäljempänä 'assosiaatiosopimus', mukaisesti Moldovan tasavallasta peräisin oleviin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä 18 päivänä heinäkuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1279 kautta. Assosiaatiosopimuksella perustetaan pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue. Asetus tuli voimaan 23. heinäkuuta 2022 ja on voimassa 24. heinäkuuta 2023 saakka. Nämä toimenpiteet tarjoavat joustavuutta ja varmuutta moldovalaisien tuottajien kannalta.

Ottaen huomioon Venäjän edelleen jatkuvan hyökkäyssodan Ukrainassa ja Moldovaan edelleen kohdistuvan vaikutuksen sekä sen, että Ukrainalle myönnettiin EU:n ehdokasmaan asema kesäkuussa 2022, komissio esittää ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, jolla uusitaan nämä kauppaa vapauttavat toimenpiteet yhden vuoden ajaksi nykyisten toimenpiteiden voimassaolon päättymispäivästä eli 25. heinäkuuta 2023 alkaen. Toimenpiteet olisi toteutettava keskeyttämällä väliaikaisesti kaikki assosiaatiosopimuksen V osaston mukaiset jäljellä olevat tullit. Tämä koskee hedelmiä ja vihanneksia, joihin sovelletaan tulohintajärjestelmää ja tariffikiintiöitä.

Assosiaatiosopimuksen liitteen XV-A mukaisesti seitsemään Moldovasta peräisin olevaan maataloustuotteeseen sovelletaan tariffikiintiöitä. Nämä tuotteet ovat tomaatit, valkosipulit, syötäviksi tarkoitetut viinirypäleet, omenat, kirsikat, luumut ja viinirypälemehu. Kaikkien näiden tuotteiden osalta on aiheellista keskeyttää kaikki tullit ja tulohintajärjestelmä, jotta voidaan tilapäisesti tukea näiden tuotteiden viennin suuntaamista EU:hun.

Näillä väliaikaisilla ja poikkeuksellisilla toimenpiteillä varmistetaan, että nykyiset kauppavirrat Moldovasta unioniin voivat jatkua, ja tuetaan näin Moldovan taloutta. Tämä vastaa assosiaatiosopimuksen keskeistä tavoitetta eli sitä, että talous- ja kauppasuhteiden tiivistämiselle on luotava edellytyksiä, jotka johtavat Moldovan asteittaiseen yhdentymiseen EU:n sisämarkkinoihin, ja että demokratiaa Moldovassa on lujitettava ja Moldovan poliittista, taloudellista ja institutionaalista vakautta edistettävä.

---

¹ Osapuolet allekirjoittivat 27. kesäkuuta 2014 Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen (EUVL L 240, 30.8.2014, s. 4). Assosiaatiosopimusta, jolla muun muassa perustetaan pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, on sovellettu väliaikaisesti 1. syyskuuta 2014 alkaen, ja se on ollut täysimääräisesti voimassa 1. heinäkuuta 2016 alkaen kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ratifioitua sen.

Tässä asetusehdotuksessa esitetyt kaupan vapauttamistoimenpiteet toteutetaan noudattaen assosiaatiosopimuksen 2 artiklaa, jossa sitoudutaan kunnioittamaan demokratian periaatteita, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia sekä estämään joukkotuhoaseiden, niihin liittyvien materiaalien ja niiden kantolaitteiden leviäminen. Lisäksi mainitun artiklan nojalla osapuolet sitoutuvat erityisesti noudattamaan oikeusvaltioperiaatetta ja hyvää hallintotapaa, torjumaan korruptiota, järjestäytynyttä ja muuta, myös valtioiden rajat ylittävää, rikollista toimintaa ja terrorismia sekä noudattamaan kestäväen kehityksen ja tehokkaan monenvälisyyden periaatteita. Itse kaupan vapauttamistoimenpiteiden ennakoedellytyksenä olisi oltava näiden olennaisten osien ja yleisten periaatteiden noudattaminen.

Lisäksi tässä ehdotuksessa esitetyillä kaupan vapauttamistoimenpiteillä pyritään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 207 artiklan 1 kohdan mukaisesti varmistamaan, että unionin yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 21 artiklassa määrättyjen EU:n ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Nopeutettuja suojamenettelyjä sovelletaan säännöllisen seurannan pohjalta, mikä merkitsee sitä, että tullit voidaan tarvittaessa ottaa uudelleen käyttöön.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Nämä kaupan vapauttamistoimenpiteet ovat yhdenmukaisia sopimuksen ja erityisesti pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen perustamista koskevan V osaston kanssa, jossa määrätään, että osapuolten on perustettava vapaakauppa-alue asteittain enintään 10 vuotta kestäväen siirtymäkauden aikana, joka alkaa mainitun sopimuksen voimaantulosta (sopimuksen 143 artikla).

Lisäksi asetus (EU) 2022/1279 on osoittanut, että EU on vahvasti sitoutunut tukemaan taloudellisesti Moldovaa kansainvälisen kaupan avulla Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan yhteydessä. Kaupan vapauttamistoimenpiteiden uusiminen olisi loogista tämän politiikan kehityksen kannalta.

Moldova pyysi vuonna 2022 assosiaatiosopimuksen 147 artiklan mukaisen tarkastelun käynnistämistä, jotta voidaan neuvotella mahdollisuudesta nopeuttaa ja laajentaa tullien poistamista Moldovan ja EU:n välisestä kaupasta. Asiasta käydään parhaillaan keskusteluja.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

EU on tuominut jyrkästi Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan ja toteuttanut merkittäviä toimia Moldovan tukemiseksi tässä poikkeuksellisessa tilanteessa antamalla esimerkiksi ylimääräistä humanitaarista tukea ja rajoilla annettavaa tukea ja makrotaloudellista rahoitusapua sekä toteuttamalla kauppaa helpottavia toimenpiteitä tässä haastavassa tilanteessa. Lisäksi Moldovalle myönnettiin EU:n ehdokasmaan asema kesäkuussa 2022. Näin ollen asetusehdotuksessa noudatettaisiin SEU-sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaista EU:n velvoitetta huolehtia johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä sekä SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohtaa, jossa määrätään, että yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan EU:n ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Yhteinen kauppapolitiikka kuuluu SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti EU:n yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä ehdotus on tarpeen, jotta voidaan panna täytäntöön yhteinen kauppapolitiikka ja tukea Moldovaa taloudellisesti sen nykyisissä vaikeuksissa, myös EU:n kanssa käytävän kaupan alalla.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohtaan ja kuuluu EU:n yhteiseen kauppapolitiikkaan.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Jotta voidaan varmistaa, että Moldovaa koskevia kauppaa vapauttavia toimenpiteitä jatketaan asetuksen (EU) 2022/1279 voimassaolon päätyttyä 24. heinäkuuta 2023, on tärkeää, että asetus tulee voimaan 25. heinäkuuta 2023. Kun otetaan huomioon tämä tarve ja siitä aiheutuva tämän asetuksen kiireellisyys, vaikutustenarviointia tästä toimenpiteestä ei tehty. Assosiaatiosopimuksen sisältämistä kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevista määräyksistä on kuitenkin tehty kauppapolitiikan pääosaston tilaama kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi, joka annettiin vuonna 2012 ja joka otettiin huomioon pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevassa neuvotteluprosessissa. Kyseisessä tutkimuksessa kävi ilmi, että kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevien määräysten täytäntöönpanolla olisi myönteinen taloudellinen vaikutus sekä EU:hun että Moldovaan.

Lisäksi asetuksen (EU) 2022/1279 mukaisia tuontivirtoja seurataan ja niistä raportoidaan säännöllisesti.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Toimenpide ei lisää yritysten sääntelytaakkaa.

- **Perusoikeudet**

Näissä toimenpiteissä noudatettaisiin perusperiaatteita, jotka on vahvistettu assosiaatiosopimuksessa, erityisesti demokratian periaatteita, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia (assosiaatiosopimuksen 2 artikla).

Toimenpiteet olisivat myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisia.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

EU menettää tullituloja arviolta noin 0,3 miljoonaa euroa vuodessa; arvio perustuu Moldovasta tulevien kyseisten tuotteiden tuontiin vuonna 2021, joka oli viimeinen vuosi ennen yksipuolisten kauppatoimenpiteiden käyttöönottoa. Näin ollen vaikutus EU:n omiin varoihin on erittäin vähäinen.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

EU:n ja Moldovan kahdenvälisen kaupan kehittymisen seuraaminen verkossa on mahdollista Euroopan komission tätä tarkoitusta varten luomilla verkkosivuilla (europa.com).

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Kun otetaan huomioon Moldovan kriisitilanne, joka johtuu Venäjän Ukrainassa käymästä hyökkäyssodasta, asetuksella pyritään lisäämään kaiken Moldovasta tulevan tuonnin kauppavirtoja keskeyttämällä kaikki jäljellä olevat tullitariffit ja tuontitullit, joita sovelletaan moldovalaisiin tuotteisiin. Kauppaa vapauttavat toimenpiteet toteutettaisiin keskeyttämällä tuontitullien kantaminen kaikilta tuotteilta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Moldovasta tuotaviin tuotteisiin Euroopan unionin ja atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen nojalla sovellettavia kauppaa koskevia myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kaupan vapauttamistoimenpiteistä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä²,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan, jäljempänä 'Moldova', välinen assosiaatiosopimus³, jäljempänä 'assosiaatiosopimus', muodostaa perustan unionin ja Moldovan tasavallan välisille suhteille. Neuvoston päätöksen 2014/492/EU⁴ mukaisesti assosiaatiosopimuksen V osastoa, joka koskee kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä, on sovellettu väliaikaisesti 1 päivästä syyskuuta 2014, ja se tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016 kaikkien jäsenvaltioiden ratifioitua sen.
- (2) Assosiaatiosopimuksessa ilmaistaan assosiaatiosopimuksen osapuolten, jäljempänä 'osapuolet', halu lujittaa ja laajentaa suhteitaan kunnianhimoisesti ja innovatiivisesti, jotta ne voivat helpottaa asteittaista taloudellista yhdentymistä ja toteuttaa sen osapuolille Maailman kauppajärjestön jäsenyyden perusteella kuuluvien oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti.
- (3) Assosiaatiosopimuksen 143 artiklassa määrätään, että osapuolet perustavat asteittain vapaakauppa-alueen tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen (GATT 1994 -sopimus) XXIV artiklan mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten assosiaatiosopimuksen 147 artiklassa määrätään tullien asteittaisesta poistamisesta siihen sisältyvien tulliluetteloiden mukaisesti sekä mahdollisuudesta nopeuttaa ja laajentaa tällaista poistamista.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu [...] (ei vielä julkaistu EUVL:ssä), ja neuvoston päätös, annettu [...].

³ EUVL L 240, 30.8.2014, s. 4.

⁴ Neuvoston päätös 2014/492/EU, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 260, 30.8.2014, s. 1).

- (4) Venäjän 24 päivästä helmikuuta 2022 lähtien Ukrainassa käymä provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota on vaikuttanut erittäin kielteisesti Moldovan tasavallan kykyyn käydä kauppaa muun maailman kanssa, erityisesti siitä syystä, että Moldovan vienti perustui kauttakulkuun Ukrainan alueen kautta ja Ukrainan infrastruktuuriin, eivätkä nämä edelleenkaan ole juurikaan käytettävissä. Moldovan talouteen kohdistuvien kielteisten vaikutusten lieventämiseksi on tarpeen nopeuttaa unionin ja Moldovan tasavallan välisten tiiviimpien taloussuhteiden kehittämistä ja antaa Moldovan taloudelle tukea nopeasti näissä kriittisissä olosuhteissa. Sen vuoksi on tarpeen ja aiheellista jatkaa toimia, joilla edistetään kauppavirtoja ja myönnetään kauppaa vapauttavien toimenpiteiden muodossa myönnytyksiä kaikkien tuotteiden osalta, jotta nopeutetaan tullien poistamista unionin ja Moldovan välisestä kaupasta.
- (5) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaan unioni huolehtii johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 1 kohdan mukaan yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1279⁵ voimassaolo päättyy 24 päivänä heinäkuuta 2023.
- (7) Tällä asetuksella käyttöön otettavien kauppaa vapauttavien toimenpiteiden olisi oltava seuraavanlaisia: i) keskeytetään hedelmien ja vihannesten tulohintajärjestelmän soveltaminen ja ii) keskeytetään tariffikiintiöiden ja tuontitullien soveltaminen. Näiden toimenpiteiden avulla unioni tiivistää Moldovan ja unionin taloudellista yhdentymistä ja antaa väliaikaisesti asianmukaista taloudellista tukea Moldovalle ja niille talouden toimijoille, joihin olosuhteet vaikuttavat.
- (8) Jotta ehkäistäisiin petokset, tässä asetuksessa säädettyjen kauppatoimenpiteiden edellytyksenä olisi oltava, että Moldova on noudattanut kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä assosiaatiosopimuksen mukaisten etujen saamiseksi, mukaan lukien asianomaisten tuotteiden alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt, ja että Moldova tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa siten kuin assosiaatiosopimuksessa määrätään.
- (9) Moldovan olisi pidättäydyttävä ottamasta käyttöön uusia tullee tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja ja uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä unionista peräisin olevassa tuonnissa, korottamasta voimassa olevien tullien tai maksujen määriä taikka ottamasta käyttöön mitään muita rajoituksia, ellei se ole selkeästi perusteltua sotatilanteessa. Jos Moldova ei noudata jotakin näistä edellytyksistä, komissiolla olisi oltava valtuudet keskeyttää väliaikaisesti kaikki tai jotkin tässä asetuksessa säädetty kauppatoimenpiteet.
- (10) Assosiaatiosopimuksen 2 artiklassa määrätään, että muun muassa demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen sekä joukkotuhoaseiden ja niihin liittyvien materiaalien ja niiden kantolaitteiden leviämisen estäminen ovat assosiaatiosopimuksen olennaisia osia. Osapuolet sitoutuvat mainitun artiklan nojalla noudattamaan erityisesti seuraavia yleisiä periaatteita:

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1279, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2022, Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti Moldovan tasavallasta peräisin oleviin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 195, 22.7.2022, s. 6).

oikeusvaltioperiaatteen ja hyvän hallintotavan noudattaminen, korruption, järjestäytyneen ja muun, myös valtioiden rajat ylittävän, rikollisen toiminnan ja terrorismin torjuminen sekä kestävä kehitys ja tehokkaan monenvälisyyden periaatteiden noudattaminen. On aiheellista ottaa käyttöön mahdollisuus keskeyttää väliaikaisesti tässä asetuksessa säädetyt kaupan vapauttamistoimenpiteet, jos Moldova ei noudata assosiaatiosopimuksen olennaisia osia tai edellä mainittuja yleisiä periaatteita.

- (11) Yhdenmukaisten edellytysten varmistamiseksi tämän asetuksen täytäntöönpanolle komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta se voi väliaikaisesti keskeyttää 1 artiklassa tarkoitetut kaupan vapauttamistoimenpiteet, jos tämän asetuksen mukainen tuonti vaikuttaa kielteisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin tuottajiin. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁶ mukaisesti.
- (12) Jollei komission kolmen kuukauden kuluessa tekemästä arvioinnista, joka perustuu tämän asetuksen vaikutusten säännölliseen seurantaan ja jonka se tekee joko jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, muuta johdu, on tarpeen säätää mahdollisuudesta ottaa uudelleen käyttöön assosiaatiosopimuksen mukaisesti muutoin sovellettavat tullit sellaisten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuonnin osalta, jotka vaikuttavat haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa.
- (13) Komission vuosikertomukseen pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen, joka on olennainen osa assosiaatiosopimusta, täytäntöönpanosta olisi sisällytettävä yksityiskohtainen arvio tässä asetuksessa vahvistettujen kauppaa koskevien toimenpiteiden toteuttamisesta.
- (14) Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan aiheuttamasta tilanteesta johtuvan asian kiireellisyyden vuoksi on aiheellista poiketa Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetystä kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa määrätystä kahdeksan viikon määräajasta,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kaupan vapauttamistoimenpiteet

Otetaan käyttöön seuraavat kaupan vapauttamistoimenpiteet:

- (a) keskeytetään kaikki assosiaatiosopimuksen liitteessä XV-A vahvistetut tariffikiintiöt ja sallitaan kyseisiin kiintiöihin luettavien tuotteiden tuonti unioniin Moldovasta ilman tulleja;
- (b) keskeytetään tulohintajärjestelmän soveltaminen niiden tuotteiden osalta, joihin sitä sovelletaan assosiaatiosopimuksen liitteen XV-B mukaisesti. Näiden tuotteiden tuontiin ei sovelleta tulleja.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

2 artikla

Edellytykset kaupan vapauttamistoimenpiteiden myöntämiselle

Edellä 1 artiklassa säädettyihin kaupan vapauttamistoimenpiteisiin sovelletaan seuraavia edellytyksiä:

- (a) assosiaatiosopimuksessa määrättyjä alkuperäsääntöjä ja niihin liittyviä menettelyjä noudatetaan;
- (b) Moldova pidättäytyy ottamasta käyttöön uusia tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja ja uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä unionista peräisin olevassa tuonnissa, lisäämästä voimassa olevien tullien tai maksujen määriä taikka ottamasta käyttöön mitään muita rajoituksia, mukaan lukien syrjivät sisäiset hallinnolliset toimenpiteet, ellei se ole selkeästi perusteltua sotatilanteessa; ja
- (c) Moldova kunnioittaa demokratian periaatteita, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, estää joukkotuhoaseiden, niihin liittyvien materiaalien ja niiden kantolaitteiden leviämistä, noudattaa oikeusvaltion ja hyvän hallintotavan periaatteita, torjuu korruptiota, järjestäytynyttä ja muuta, myös valtioiden rajat ylittävää, rikollista toimintaa ja terrorismia sekä noudattaa assosiaatiosopimuksen 2, 9 ja 16 artiklassa määrättyjä kestävän kehityksen ja tehokkaan monenvälisyyden periaatteita.

3 artikla

Toimenpiteiden väliaikainen keskeyttäminen

- 1. Jos komissio katsoo, että on riittävästi todisteita siitä, ettei Moldova ole noudattanut 2 artiklassa säädettyjä edellytyksiä, se voi täytäntöönpanosäädöksellä keskeyttää kaikkien tai joidenkin tässä asetuksessa säädettyjen kaupan vapauttamistoimenpiteiden soveltamisen. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
- 2. Jos jokin jäsenvaltio pyytää komissiota keskeyttämään jonkin tässä asetuksessa säädetyn kaupan vapauttamistoimenpiteen sillä perusteella, että Moldova ei noudata 2 artiklan b alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, komissio antaa neljän kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä perustellun lausunnon siitä, onko väite, jonka mukaan Moldova ei ole noudattanut edellytyksiä, perusteltu. Jos komissio pitää väitettä perusteltuna, se käynnistää 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn.

4 artikla

Nopeutettu suojamenettely

- 1. Jos Moldovasta peräisin olevaa tuotetta tuodaan ehdoin, jotka vaikuttavat haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa, komissio voi milloin tahansa ottaa uudelleen käyttöön assosiaatiosopimuksen mukaisesti kyseisen tuotteen tuontiin muutoin sovellettavat tullit antamalla täytäntöönpanosäädöksen. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
- 2. Komissio seuraa säännöllisesti tämän asetuksen vaikutusta ottaen huomioon tiedot, jotka koskevat 1 artiklan a alakohdan mukaisten kauppaa vapauttavien toimenpiteiden kohteena olevien tuotteiden vientiä, tuontia, hintoja unionin markkinoilla ja tuotantoa unionissa.

Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille säännöllisen seurannan tuloksista joka toinen kuukausi tämän asetuksen voimaantulosta alkaen.

3. Komissio käynnistää arvioinnin samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoiden tilanteesta unionissa tullien uudelleen käyttöönottoa silmällä pitäen.

Arviointi tehdään enintään kolmen kuukauden kuluessa

- (a) jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä, johon sisältyy kyseisen jäsenvaltion 5 kohdan mukaisesti kohtuudella saatavilla oleva, riittävä alustava näyttö tuonnista, joka vaikuttaa haitallisesti 1 kohdassa tarkoitettuihin markkinoihin, tai
  - (b) komission omasta aloitteesta, kun on ilmeistä, että on olemassa riittävä alustava näyttö 1 kohdassa tarkoitettuihin markkinoihin haitallisesti vaikuttavasta tuonnista.
4. Jos komissio katsoo arvioinnin perusteella, että samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin markkinoihin on kohdistunut haitallisia vaikutuksia, ja aikoo ottaa tullit uudelleen käyttöön, se julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoituksen muutoin sovellettavien tullien ottamisesta uudelleen käyttöön 1 kohdan nojalla. Ilmoituksessa esitetään yhteenveto arvioinnin keskeisistä tuloksista ja asetetaan määräaika, jonka kuluessa asianomaiset osapuolet voivat esittää näkökantansa kirjallisesti. Määräaika saa olla enintään 10 päivää ilmoituksen julkaisupäivästä.
5. Arvioidessaan, olisiko 1 kohdan mukaisia toimenpiteitä sovellettava, komissio ottaa huomioon kaiken merkityksellisen markkinakehityksen, mukaan lukien asianomaisen tuonnin vaikutus samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinatilanteeseen unionissa. Arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa seuraavat tekijät:
- (a) kyseisen tuotteen Moldovasta tulevan tuonnin lisääntyminen absoluuttisesti ja suhteellisesti ilmaistuna; ja
  - (b) tarkasteltavana olevan tuonnin vaikutus unionin tuotantoon ja hintoihin ottaen samalla huomioon muista lähteistä tulevan tuonnin kehittyminen.

Luettelo ei ole tyhjentävä, ja myös muita merkityksellisiä tekijöitä voidaan ottaa huomioon.

6. Assosiaatiosopimuksen mukaisesti muutoin sovellettavat tullit voidaan ottaa uudelleen käyttöön niin pitkäksi ajaksi kuin se on tarpeen samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin markkinoihin kohdistuvien haitallisten vaikutusten torjumiseksi.
7. Jos poikkeukselliset olosuhteet edellyttävät välittömiä toimia, komissio voi ilman 4 kohdassa säädettyä menettelyä ja ilmoitettuaan asiasta asetuksen (EU) 2015/478⁷ 3 artiklan 1 kohdalla perustetulle suojatoimenpidekomitealle toteuttaa tarvittavat ennaltaehkäisevät toimenpiteet.

5 artikla

Komiteamenettely

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä ([EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16](#)).

1. Komissiota avustaa tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan soveltamisessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013⁸ 285 artiklan 1 kohdalla perustettu tullikodeksikomitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Komissiota avustaa tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdan soveltamisessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/478⁹ 3 artiklan 1 kohdalla perustettu suojatoimenpidekomitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

6 artikla

Kaupan vapauttamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi

Pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanoa koskevassa komission vuosikertomuksessa on oltava yksityiskohtainen arvio tässä asetuksessa säädettyjen kaupan vapauttamistoimenpiteiden toteuttamisesta sekä tarvittaessa arvio kyseisten toimenpiteiden sosiaalisista vaikutuksista Moldovassa ja unionissa. Tiedot 1 artiklan a alakohdan soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuonnista on asetettava kuukausittain saataville komission verkkosivustolla.

7 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan [25 päivänä heinäkuuta 2023].

Tätä asetusta sovelletaan [24 päivään heinäkuuta 2024].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

---

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16).

**YKSINOMAAN TALOUSARVION TULOPUOLEEN VAIKUTTAVAAN
SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS**

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Moldovasta tuotaviin tuotteisiin Euroopan unionin ja atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen nojalla sovellettavia kauppaa koskevia myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kaupan vapauttamistoimenpiteistä

2. BUDJETTIKOHDAT:

12 luvun 120 momentti

Vuodeksi 2023 budjetoitu määrä: 21 590 300 000 euroa

3. RAHOITUSVAIKUTUKSET

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.

☒ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on seuraava rahoitusvaikutus tuloihin:

Budjettikohta	Tulot	Kausi: osa vuotta 2023 – osa vuotta 2024* (milj. euroa yhden desimaalin tarkkuudella)
12 luvun 120 momentti ¹⁰	<i>Vaikutukset omiin varoihin</i>	0,3
Yhteensä		

* Yksi vuosi asetuksen voimaantulosta

Laskelmat perustuvat asetusehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vuoden 2021 tuontimääriin, jotka ylittävät vuotuisen tullittoman kiintiön. Vuosi 2021 oli viimeinen vuosi ennen yksipuolisten kauppatoimenpiteiden käyttöönottoa.

Edellä esitettyjen laskelmien perusteella tämän päätöksen mukaisten perinteisten omien varojen tulonmenetykseksi arvioidaan 0,366 miljoonaa euroa (bruttomäärä, kantokulut mukaan luettuina) x 0,75 = 0,274 miljoonaa euroa kyseisellä kaudella.

4. PETOSTENTORJUNTA

Jotta ehkäistäisiin petokset, tässä asetusehdotuksessa vahvistettujen kauppatoimenpiteiden edellytyksenä olisi oltava, että Moldova on noudattanut kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä

¹⁰ Perinteisistä omista varoista (maatalousmaksut, sokerimaksut, tullimaksut) ilmoitetaan nettomäärät, jotka saadaan vähentämällä bruttomääristä 25 prosenttia jäsenvaltioiden kantokuluja.

assosiaatiosopimuksen mukaisten etujen saamiseksi, mukaan lukien asianomaisten tuotteiden alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt, ja että Moldova tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa siten kuin assosiaatiosopimuksessa määrätään.